

MEMO

Onderwerp: Beeldvormende vergadering participatie

Datum: 7 september 2020

Aan: Gemeenteraad, College van B&W

Van: Rob Ravensteijn/ OBB

Doel: informeren

Beste leden van de raad, College van B&W

Op 8 september is er een beeldvormende vergadering geagendeerd die gaat over participatie bij beleid- en besluitvorming. Bravo, dacht ik bij het zien van de uitnodiging. Dat sloeg om in verbazing en verbijstering. Geen burgers betrokken, geen project op denkmee.hollandskroon.nl Nergens ruimte voor input, terwijl het coalitieakkoord op pagina 3 meldt: 'De rode draad in het verhaal? Dat is de inwoner. Die betrekken wij actief bij alles wat we doen.' Hopelijk kunt u zich voorstellen dat ik me uitgenodigd voel om mee te denken, in de hoop dat er vervolgmoment komt voor de vele betrokken burgers in onze gemeente.

Wat is participatie

Een groot deel van de huidige raad heeft zich al (veel) eerder verdiept in dit onderwerp. Op 8/2/2013 hebben 5 partijen hierover hun visie naar voren gebracht: LADA, Senioren HK, Progressief Hollands Kroon en Groen Links. De tekst hiervan is terug te vinden op de site van LADA nieuwsbrief 35. Er zijn studiedagen bezocht, Er is een startnotitie vastgesteld. En toch gaat het vaak mis. Waarom? Is het gebrek aan ambitie, deskundigheid, vasthoudendheid? Dat de ambtelijke werkgroep eind 2014 is opgeheven is in strijd met het eerder genomen raadsbesluit. Het ontbreekt aan een gevoel van urgentie.' WRR rapport 88 Vertrouwen in Burgers' * beschrijft waar de (lokale) overheid nog stappen kan maken. De gemeentelijke MEMO beschouwt invloed als iets dat het bestuur 'weggeeft'. Top-down denken. Liever: draai het om: luister naar burgers en overleg over vormgeven, schaalgrootte zoals dat elders in het beleid wel wordt toegepast in termen 'burgers in hun kracht zetten'.

Wettelijke achtergrond & actualiteit

Als regelgeving het motief wordt om tot participatie te komen dan gaat het weer mis. Participatiesucces heeft baat bij intrinsiek gemotiveerde bestuurders. Ook (proces)organisatie dient op kwaliteit te zijn. Dat kost tijd, geld en politieke wil. Duaal denkend zou het een goede stap zijn om de griffie te versterken / uit te breiden. Het intrekken van subsidies voor Dorpsraden is ook een beproefde methode om de participatie te laten mislukken. Er zijn vele goede initiatieven. Hoge dijken, lage drempels van 'vriend Remkes' is er een van. Het uitblijven van bestuurlijke vernieuwing en meer directe democratie leidt tot burgerlijke onverschilligheid. Hoeveel averij kan onze democratie nog hebben?

Situatie in Hollands Kroon

Het beeld dat veel burgers hebben over invloed is matig te noemen. Het gevoel van onrecht, aangedaan door de gemeente, klinkt harder, luider en langduriger door dan de successen. Marketingpraatjes, 'kijk eens hoe goed we het doen' hebben veelal een averechts effect. Eerlijk en transparant beleid en een toegankelijk bestuur zijn de beste voorwaarden om inwoners tot participatie te krijgen. Liever een warme benadering dan de digitale muur. Een mix zal nodig zijn in onze vergrijzende samenleving.

Theoretische aspecten

Het actief betrekken van burgers bij het actief vormgeven van de samenleving (WRR), ons aller samenleving. Ook op te pakken als: niemand uitsluiten, diversiteit, emancipatie, flankerende zaken die participatie laagdrempelig maken. Invloed weggeven waar het kan, terugnemen als het moet. Een dienstbare overheid. Niet bezig om gemeentelijke verantwoordelijkheden weg te geven als participatie. Daarvoor moet een ander

woord bedacht worden. Er is in Hollands Kroon behoefte aan meer geloofwaardigheid. Er verdwijnen zaken onder het tapijt. Machtsverhoudingen moeten beter georganiseerd worden, onafhankelijker. Een ombudsfunctie voor de momenten dat het mis dreigt te gaan of gegaan is.. zorgafnemers die zich niet vrij voelen in het uiten van openlijke kritiek. Het zingt rond, waar of niet, maar draagt niet bij aan vertrouwen, nodig voor participatie.

'De participatieladder van Hollands Kroon die soms wordt gebruikt.', zo valt in de gemeentelijke MEMO te lezen. In dat ene woordje SOMS zit het probleem. Participatie en goede processen zijn broodnodig. DE eigen participatieladder is vanaf dag 1 een gedrocht. Door sommige theoretici NEPPARTICIPATIE genoemd. Taalkundig niet correct. Meeweten, Meedenken, Meewerken, Meebeslissen. Het is zinvol om de discussie hierover opnieuw te voeren. Inzichten zijn sinds 2013 gewijzigd, ook de werkomstandigheden en instrumenten. Zo hebben 'warme' en digitale participatie elk eigen dilemma's.

Beeldvormende vergadering

Sinds enige tijd heeft de gemeenteraad een eigen website, een goede stap voorwaarts als het om dual werken gaat. Een logische vervolgstap is om participatie die betrekking heeft op de beleidsvoorbereiding en controle onder te brengen bij de site van de gemeenteraad. De gemeentelijke website beperkt zich tot de uitvoering van het vastgestelde beleid.

Tot slot: ik hoop dat de discussie vruchtbaar zal zijn en dat inwoners (alsnog) worden uitgenodigd om inbreng te leveren over de gewenste participatievoorwaarden.

Met vriendelijke groet,

Rob Ravensteijn/OBB

*) 'Vertrouwen in Burgers' is eerder door de griffie aangeschaft